

Aanwezigen:

Voorzitter: K. van Doesen (D66)

Namens de raad: M. van der Glas (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), D. Brandenburg (SP), J. Boter (VVD), P. Rebergen (CU), T. van Zoelen (PvdD), R. Bolle (CDA), D. Mellies (100%Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Duit (Student en stad), K. Blauw (PVV).

Namens het college: G. Chakor (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Conformstuk + agenderingsverzoek afvalbeleid

00:05:08

De heer Brandenburg: Dan gaat hij op een gegeven moment rare dingen doen. Precies.

00:12:54

Techniek: Test, test.

00:13:29

Voorzitter: Het is half vijf, we gaan beginnen. We missen onze vertegenwoordiger van D66 nog, maar die is zal vast wel binnen komen lopen. De heer Duit en de heer Rebergen zijn digitaal bij ons aanwezig. Welkom allemaal. Welkom ook thuis bij deze meningsvormende sessie over het agenderingsverzoek afvalbeleid en uitwerking van de varianten. Een agenderingsverzoek van de D66, GroenLinks, VVD en de Partij voor de Dieren. Dat allemaal naar aanleiding van de collegebrief over de motie 'Van frequentie naar gewicht'. Het lijkt wel of ik de eerste keer heb hier. Vooraf moeten we eerst nog wel even een conformstuk laten passeren en dat gaat over de ontwerpbegroting van de ARCG, maar er zijn geen woordmeldingen geweest daarvoor. Ik neem haast aan dat we dit zo kunnen laten passeren. Goed, dan hebben we dat geconcludeerd en dan gaan we over naar het afvalbeleid. Een meningsvormende sessie, dus liever geen technische vragen, als dat kan. De genoemde fracties hebben bespreekpunten aangeleverd. We hebben vier minuten spreektijd per fractie. Ik ga de vergadering streng leiden, want ik wil echt om tien voor zes deze vergadering afsluiten. We beginnen maar even met de indieners het woord geven en ik geef de heer Van der Glas het woord die daarom gevraagd heeft.

00:15:11

Voorzitter: Heb je een kaartje?

00:15:11

Voorzitter: Nu, na deze opwinding, de heer Van der Glas.

00:15:28

De heer Van der Glas: Ja, dank, Voorzitter. Mijn microfoon doet het zo te zien wel. Ook dank aan het college voor de heldere beantwoording van de vragen zoals die gesteld zijn in de motie 'Van frequentie naar gewicht'. Deze informatie geeft, samen met de analyses die we in het collegevoorstel lezen, ons als raad een goed inzicht in de cijfers rondom het thema afvalbeleid. In september hebben we als raad gekozen voor een systeem van afvalstoffenheffing op basis van een vast tarief. Het zal geen verrassing zijn dat de fractie van GroenLinks kiest voor een systeem op basis van het aantal kilo's dat een huishouden aanbiedt op basis van de cijfers die nu voorliggen. Dit systeem heeft zijn waarde bewezen in

de voormalige gemeente Haren en doet het meest recht aan het bestuursakkoord. Echter, ik zal deze discussie niet opnieuw gaan aanzwengelen. Voor GroenLinks is het milieurendement erg belangrijk. Dat daardoor de afvalstoffenheffing voor de meeste Groningers omlaaggaat is een mooie bijvangst. Wat ik hier graag zou willen aanzwengelen is de doelstelling die ook door de gemeente Groningen is onderschreven, namelijk: 75 procent afvalscheiding en maximaal 100 kilogram afval per inwoner in 2020. Dat streven hebben we al niet gehaald en dat zijn cijfers die we met het huidige systeem ook nooit zullen gaan halen. Die doelstelling die we onderschreven hebben, is er ook niet voor niets. We koersen namelijk met zijn allen af op een grondstoffencrisis. Om de -

00:16:54

Voorzitter: De heer Van der Glas, u heeft een vraag van de heer Bolle.

00:16:57

De heer Bolle: Ja, nu lijkt het een beetje alsof er niets gebeurd is in september 2020. Toen was er volgens mij in principe een meerderheid voor Diftar. Het is GroenLinks toch gelukt om dat er niet doorheen te krijgen. Wat ik zou willen aanzwengelen is nu ligt hier een uitwerking van een motie, waarin blijkt dat het dus wel kan in Haren, op gewicht. Hoe kan het nu dat na vier jaar, misschien wel bijna vijf jaar, dat nu pas duidelijk is dat Haren haar eigen systeem had kunnen houden. Wat zegt u tegen die mensen in Haren?

00:17:32

De heer Van der Glas: Volgens mij ben ik het niet met u eens. Haren had niet het huidige systeem kunnen houden, want we hadden namelijk een geharmoniseerd tarief nodig. We hebben een harmonisatiebesluit genomen. We moesten één systeem nemen. Deze raad was niet klaar voor Diftar. Daar waren nog vragen over. Die vragen hebben we nu antwoorden op gekregen, dus we hebben nu een helder en compact verhaal. Wat de afgelopen periode ook geleerd heeft, is dat het proces rondom afvalbeleid een bijzonder belangrijk proces is. Dat moeten we op een juiste manier doen en daar kom ik later op terug. Om onze doelstelling van de VANG, van afval naar grondstof, te behalen, moet de hele keten aangepakt worden -

00:18:14

Voorzitter: De heer Van der Glas, u heeft nog een vraag van de heer Brandenburg.

00:18:17

De heer Brandenburg: Ja, om daar dan toch even op door te gaan. Is het niet zo dat als destijds, toen we het over Diftar hadden – toen dat allemaal hartstikke snel en onder druk moest, want we moesten één regel voor alle gemeenten hebben – het college en ook misschien de grote voorstanders in deze raad netjes uit hadden gezocht wat er juridisch mogelijk was geweest, dat besluit toen al had kunnen vallen? Is het niet uw politiek falen geweest dat we dat toen niet hebben kunnen doen?

00:18:45

De heer Van der Glas: Voorzitter, ik hoor van de SP-fractie een vraag richting het college, niet richting de GroenLinks-fractie, dus ik zou u willen aanbevelen om -

00:18:52

De heer Brandenburg: Grootste voorstander, zei ik ook.

00:18:55

De heer Van der Glas: Ik ga door met mijn woordvoering, Voorzitter. We moeten een hele keten aanpakken, van bron tot consument. Over de aanpak aan de bron worden landelijke regelingen getroffen met de verpakkingindustrie. Over de aanpak aan het eind van de keten is de consument aan het roer. Het thema afval raakt de inwoners van Groningen allemaal. In onze gesprekken met inwoners horen wij hele goede ideeën over het verhogen van het recycling percentage. Daarom moet wat ons betreft dit debat niet meer alleen tussen deze muren gaan plaatsvinden, maar moet dit onderwerp breed besproken worden. Mijn fractie overweegt een motie in te dienen om dit brede gesprek met de inwoners aan te gaan. Dank u wel.

00:19:33

Voorzitter: Ik zie nog allemaal vingers. Meneer Van der Glas is bijna door zijn spreektijd heen. Ik zit even te kijken. Meneer Bolle en dan mevrouw Blauw.

00:19:46

De heer Bolle: Zo een participatieproces ... dan kom ik weer terug bij mijn eerste vraag: hoe gaat u aan de inwoners van Haren uitleggen dat het nu toch wél op basis van gewicht kan?

00:19:59

De heer Van der Glas: Voorzitter, ik hoop dat ik duidelijk heb gemaakt in mijn woordvoering dat een breed gesprek, een breed participatieproces niet platgeslagen kan worden tot een simpelweg wel of geen Diftar voor de gemeente Groningen. Dat moet breder aangevlogen worden. Dat betekent dat we ook met Haren in gesprek moeten gaan of ze ideeën hebben over hoe we ons scheidingspercentage omhoog kunnen halen. Ook andere ideeën die we wellicht nog niet boven tafel hebben gekregen, maar die we wel gehoord hebben in onze gesprekken met inwoners.

00:20:29

Voorzitter: Mevrouw Blauw, u had ook nog een vraag.

00:20:31

Mevrouw Blauw: Dank u wel, Voorzitter. Even los van de gemeente Haren. De ervaring is bij andere gemeenten landelijk dat het zwerfafval enorm toeneemt. Het zal geen verrassing zijn dat wij tegen Diftar zijn. Hoe kijkt GroenLinks daar tegenaan, want in bermen, parken, steden, het zwerfafval neemt enorm toe. Er zijn zelfs gemeenten die Diftar hebben teruggedraaid.

00:20:59

De heer Van der Glas: Voorzitter, hier is GroenLinks niet anders over gaan denken sinds de vorige discussie, waar het college met een voorstel kwam. In andere gemeenten in Nederland zie je inderdaad het percentage zwerfafval toenemen in de eerste paar maanden. Daarna is het weer terug op het oude niveau en dat kun je bereiken door extra handhaving en daar is in het collegevoorstel in september in voorzien.

00:21:18

Voorzitter: Dank u wel. Dit is een laatste hele korte vraag met een kort antwoord. De heer Brandenburg.

00:21:26

De heer Brandenburg: Dan probeer ik het nog één keer, want de GroenLinksfractie heeft het over breed ingevlogen, een participatieproces en breed in gesprek, maar kan zelf nog niet één voorbeeld noemen hoe ze dat dan zou willen vormgeven. Zou u het toch willen proberen? Hoe moet dat participatieproces in Haren en in de rest van de gemeente er dan uitzien? Met een referendum bijvoorbeeld?

00:21:46

De heer Van der Glas: Het participatieproces moet op een zorgvuldige juiste manier ingezet worden, zoals we daar in het verleden ervaring mee opgedaan hebben, bijvoorbeeld met de totstandkoming van de omgevingsvisie, waar dat op een hele gedegen manier uitgevoerd is.

00:21:59

Voorzitter: Fijn. Dank u wel. Ik kijk even rond. Zijn er nog meer indieners die nog het woord willen voeren? Meneer Van Zoelen.

00:22:12

De heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter, en ook dank voor de uitgebreide beantwoording van de motie. Wij bespreken vandaag de uitwerking van de onderzoeken naar de juridische haalbaarheid van een aantal Diftarvarianten naar gewicht. Het Diftardossier kent een lange geschiedenis, zolang inmiddels dat ik mijn collega De Wrede aflos als woordvoerder in dit dossier. De Partij voor de Dieren is van mening dat wij de verantwoordelijkheid moeten nemen om onze ecologische afdruk drastisch te verminderen. Deze voetafdruk is veel te groot. Wij consumeren en produceren met ons allen zo veel dat de aarde inmiddels bij lange na niet meer kan herproduceren wat we met ons allen gebruiken. De verpakkingindustrie speelt daar een grote rol in. Onze eerste boodschap is dan ook; ons consumptiegedrag moet radicaal anders.

00:22:55

Voorzitter: De heer Van Zoelen, u heeft een vraag van mevrouw Blauw. Zij zit achter u.

00:23:02

Mevrouw Blauw: Ja, dank u, Voorzitter. Kan de Partij voor de Dieren ook onderbouwen dat het ook drastisch gaat verminderen door middel van Diftar, want uit de rapporten kunnen wij dat niet lezen. Er staat niet echt een uitgebreide onderbouwing in.

00:23:16

De heer Van Zoelen: Ik denk dat Haren hierin een heel goed voorbeeld is. Als je de gemeente Ten Boer en Groningen tegen elkaar afzet met een aantal kilogram per inwoner per jaar, dan zit Haren met het Diftarsysteem onder het gemiddelde, dus ik denk dat we daar al een voorbeeld in kunnen vinden. Wij willen dus oproepen tot consuminderen en het valt op dat de gemeente en ook dit college nog steeds het tegenovergestelde doet. We willen een bruisende stad waar veel gekocht moet worden. Een gemeente die ten koste van alles een bruisende stad moet zijn, waar je alles moet kunnen kopen en die moet blijven groeien. Er moet gekocht en geconsumeerd worden. Dit is al jaren onze economische agenda, die volledig is gefocust op groei, met daaruit voortvloeiend vele negatieve effecten, waarvan de enorme afvalstromen er één is. Om afvalstromen in te dammen, zouden we ten eerste dit rigoureus moeten keren en de slag moeten maken, om onze economie en ook onze lokale economie in te richten naar de draagkracht van onze planeet. De Partij voor de Dieren is

daarom voorstander van Diftar. Betalen per opgebracht restafval is een indicator van ons consumptiegedrag. Een vermindering van dit afval mag naar onzes inziens beloond worden. Wij denken dat het systeem, waarin gewerkt wordt met een volume of frequentie van verspilling een maatstaf is of de beste indicator. Volume laat zich namelijk minder goed meten in gewicht. Een paar kubieke -

00:24:43

Voorzitter: De heer Van Zoelen, u heeft een vraag van de heer Loopstra.

00:24:45

De heer Loopstra: Ja, even over, u zegt over Haren, daar is bewijs dat Diftar goed werkt. Daar is het scheidingspercentage hoger, maar is niet zo dat in Haren allemaal laagbouw is. Hier is hoogbouw, waardoor het moeilijker wordt om goed te scheiden. Ik ken u ook als partij van solidariteit, maar dat vind ik dan hier niet in terug. Kunt u dat even uitleggen misschien?

00:25:13

De heer Van Zoelen: Ja, daar wilde ik ook nog verder op ingaan in mijn woordvoering. Het is inderdaad niet voor iedereen even makkelijk en qua huishouden om net zo goed te scheiden. Denk bijvoorbeeld ook aan studentenhuizen. Wij denken dat daarin ook gefaciliteerd moet worden bijvoorbeeld door meer ophaalmomenten. Wij zien dus ook, met de uitgewerkte motie, nu ook wel voordelen in het aanbieden per gewicht, want bijvoorbeeld -

00:25:44

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, u heeft ook nog een vraag van de heer Duit die digitaal aanwezig is bij ons.

00:25:51

De heer Duit: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, ik hoor de heer Van Zoelen zeggen dat er meer ophaalmomenten zouden kunnen zijn voor studentenhuizen, maar beseft de heer Van Zoelen zich ook dat deze studentenhuizen een ondergrondse container gebruiken, waar meer ophaalmomenten niet uitmaken, maar vooral het aantal aanbiedingsmomenten uitmaken.

00:26:08

De heer Van Zoelen: Ja, dat besef ik. Ik denk ook dat bijvoorbeeld een participatieproject of een inspraakproject, waarbij burgers worden geconsulteerd, waaronder ook studenten, goed is om dan ook de problemen inzichtelijk te kunnen krijgen. Wij zijn ons ook wel bewust dat in studentenkamers met kleine prullenbakken je geen 60 liter kwijt kunt en wachten tot het vol is. Dat het moeilijker is om het per frequentie aan te bieden, dus daar zitten wel problemen en dat erkennen wij ook. Daarom denken we ook dat het goed is om een participatieproject met burgers op te gaan zetten. Om tot een afronding te komen, wij denken ook wel dat dit onderwerp sleept of het duurt al zo lang de invoering van Diftar. Ik denk dat het ook een stukje koudwatervrees is. Het heeft zo lang op de agenda's gestaan, dus ik denk ook dat we op den duur knopen moeten doorhakken en een variant van Diftar moeten gaan invoeren, omdat het ook belangrijk is dat we ook oog hebben voor de aanslag op de grondstoffen die wij van onze planeet aarde onttrekken.

00:27:14

De heer Van Zoelen: Fijn, dank u wel, meneer Van Zoelen.

00:27:16

De heer Duit: Voorzitter, nog een kleine vervolgvraag?

00:27:20

Voorzitter: Meneer Duit, heel kort en een kort antwoord, want meneer Van Zoelen is door zijn tijd heen.

00:27:25

De heer Duit: Helemaal goed. Ja, meneer Van Zoelen noemt een participatieproject, maar vervolgens noemt de heer Van Zoelen ook exact wat er uit het participatieproject gaat komen, namelijk dat studenten klein behuisd zijn en überhaupt niet kunnen scheiden binnenshuis, dus waar is het participatietraject dan volgens de heer Van Zoelen nog nuttig voor?

00:27:44

De heer Van Zoelen: Ja, voorzitter, om toch te kijken of bijvoorbeeld via huiseigenaren extra faciliteiten geleverd kunnen worden aan studenten, om het ook mogelijk te maken om daar aan afvalscheiding te gaan doen. Ik denk dat bij de studentenpopulatie van Groningen, inmiddels wel zo een 60 a 70 duizend studenten met een grote aanslag van restafval op onze planeet, ook de verantwoordelijkheid ligt om iets te ondernemen.

00:28:10

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een laatste korte vraag van mevrouw Blauw.

00:28:13

Mevrouw Blauw: Ja, dank u, Voorzitter. Hoe goed is de mensenkennis van de Partij voor de Dieren, want denken jullie nu echt dat studenten meer gaan betalen of dat ze hun zakje ergens in het park ... Ik wil niet negatief daarover doen, maar volgens mij is dat de realiteit, wat er gaat gebeuren.

00:28:30

De heer Van Zoelen: Ik zal kort zijn. Ik denk dat studenten graag een extra kratje bier willen kopen. Als zij goed afval scheiden, dan houden zij maandelijks geld over.

00:28:39

Voorzitter: Fijn. Dank u wel. Ik kijk even rond. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer Boter.

00:28:45

De heer Boter: Dank u wel, Voorzitter, nadat we wat zuur keken op negen september bij de raadsvergadering komt er nu toch een kleine glimlach op onze mond, als we de heldere rapportage lezen die naar aanleiding van de motie 'Van frequentie naar gewicht' voorligt. Dank in ieder geval ambtelijk voor het uitzoeken van de dingen die wij toen al wisten, maar in ieder geval staat het nu voor iedereen op papier. Het zal dus ook geen verbazing met zich meebrengen dat wij voor de invoering van het tarief conform scenario C of eventueel D zouden zijn. Dat doet namelijk recht aan de situatie in Haren, waar Diftar wel prettig gevonden werd en ook wel leidde tot een betere scheiding van afval en minder aanbod van afval. De tarifiering werd er ook als prettig ervaren ten opzichte van het vaste tarief nu. Aan

de andere kant, voor die gebieden waar je geen containers hebt of klike's hebt, maar hoogbouw, kun je ook per eenheid rekenen. Je kunt dus differentiëren binnen het Diftarsysteem en dat de best mogelijke optie wat onze fractie betreft, voor het invoeren van Diftar. Aan de andere kant hebben we de discussie ook meegekregen op negen september. Die was lang en er was veel onenigheid over en datzelfde vuur was ook al een paar jaar eerder in de discussie. Dat betekent ook dat niet alleen in deze raad, maar ook verder in onze gemeente, stad en dorpen, de discussie ook nog veel is: moeten wij wel Diftar willen? Willen we dat niet? Willen we het vast tarief houden? Vandaar dat wij ons aansluiten bij GroenLinks ten aanzien van de oproep om in gesprek te gaan en een participatietraject. Daarvan zou je de groepen ... om vast even een antwoord te geven op één van de vragen die de heer Brandenburg aan de heer Van der Glas had gesteld -

00:30:17

Voorzitter: Nu gaat meneer Brandenburg een vraag aan u stellen.

00:30:21

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik zal niet weer om een referendum vragen, want ik weet hoe de VVD daarover denkt. We hebben een inwonerspanel gehad, 80 procent van onze inwoners wil geen Diftar. In Haren is dat anders. Wat bedoelt de VVD nu met 'breed in gesprek' zijn, terwijl ze van tevoren al weet wat de uitkomst van die discussie is? Is het dan, we hebben u gehoord, maar we doen toch wat anders. Of hoe moet ik dat zien?

00:30:45

De heer Boter: Nu ja, als we dat zouden doen, dan mag u mij klappen gaan geven, want dan doen we het precies wat we niet wilden bij de discussie over windmolens en zonne-energie. Uiteindelijk is breed in gesprek gaan ... Een gesprek is altijd tweezijdig en het gaat erom draagvlak te creëren. Dat betekent dus dat er ook informatie gegeven moet gaan worden die hier in de rapportage staat en die in de eerdere rapportage staat over wát Diftar kan opleveren voor de scheidingspercentages, welke onvolkomenheden er mogelijk zijn, welke angsten er leven en daar gaan kijken voor een oplossing. Dan heb je namelijk het proces wat zorgvuldiger en wat trager gedaan dan de snelkookpan, waar dat in september om ging en daarvan kon je wel zeggen dat het, in ieder geval wat ons betreft, geen succes was. Vandaar dat we daar wel een voorstander van zijn. Dat komt ook, al zei het wat laat, op de lange termijn tegemoet aan de wens in de voormalige gemeente Haren om Diftar te behouden. Dat wilde ik erover zeggen.

00:31:39

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Ik kijk even rond. De heer Jim Lo-A-Njoe, D66.

00:31:44

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, ik spreek hier graag mijn complimenten uit voor de wethouder en voor de ambtenaren, voor de duidelijke antwoorden en vooral ook voor het heldere onderzoek dat daaraan ten grondslag ligt. De scheidingsresultaten van de variant, waarover wij vragen hebben gesteld, zijn maar liefst 10 procent beter dan ons huidige afvalstelsel en de kosten zijn uiteindelijk lager. Voor onze inwoners, die circulariteit en duurzaamheid belangrijk vinden, betekent dat een beter resultaat en voor inwoners die graag op de kleintjes letten -

00:32:09

Voorzitter: Meneer Lo-A-Njoe daar komt de heer Brandenburg aan.

00:32:13

De heer Brandenburg: Ja, dan heel kort over die heldere cijfers, want daar heb ik al een heleboel fracties over gehoord. Wat vindt u er nu van dat er geen rekening wordt gehouden met afval dat gedumpt wordt, met extra kosten voor het opruimen daarvan, geen rekening met de vervuiling van gescheiden afval, niets over het verminderen van het aanbod vanuit de consument of vanuit de producent. Ik bedoel, die cijfertjes zijn toch wel een heel beperkte visie.

00:32:36

De heer Lo-A-Njoe: Ja, Voorzitter, ik zal bij het laatste beginnen. Volgens mij op landelijk gebied gebeuren daar hele goede dingen, onder andere als het gaat om invoering van statiegeld op blikjes en flessen. Ik ben trots op wat onze minister en de staatssecretaris daaraan doen. Dat er niets gebeurt, ook aan die kant van de lijn dat vind ik klinkklare onzin. Als het gaat over de kosten voor opruimen. Ja, nu daar heeft de heer Brandenburg een punt. Dat is ook een aandachtspunt, waarom – en daar kom ik zo op bij mijn woordvoering – het ook niet een zaak is van alleen maar de vraag stellen: wilt u dit ja of nee of gewoon invoeren. Net als de heer Boter zijn we daar ook niet voor. Willen we dit, dan zullen we dit samen met mensen moeten doen, want als je mensen vraagt of ze de doelstellingen willen halen, dan zien we dat het overgrote deel dat wel wil. Als je vraagt, wil je dit systeem dan misschien niet. Dat kan ik me voorstellen. Tenslotte en ik laat mijn woordvoering maar even en doe het maar even zo. Dank, de heer Brandenburg. Wij denken dat er heel veel Groningers met goede ideeën, wellicht ook wel innovatieve ideeën. Waarom zouden we die niet gebruiken? Wij hebben ook altijd gesteld dat voor ons Diftar geen doel op zich is. Wij willen graag goede resultaten tegen lage kosten en we willen daar graag de inwoners bij meenemen. Elke partij die daar anders over nadenkt dat hoor ik graag, maar dat is in ieder geval hoe wij erin staan. Ik zie dat ik een vraag heb, Voorzitter.

00:33:56

Voorzitter: Meneer Bolle.

00:33:57

De heer Bolle: Dank u wel, mevrouw Van Doesen. D66 is toch nog wel steeds van mening dat je eigenlijk alleen met Diftar die doelstellingen kan behalen? Als je voor die doelstellingen bent, dan zijn er toch geen andere opties dan Diftar in te voeren?

00:34:13

De heer Lo-A-Njoe: We staan ook open voor technologische innovaties of voor andere ideeën van mensen in deze kennisrijke stad, maar inderdaad, wij denken nog steeds dat Diftar voorlopig de meest kansrijke kaart is. Echter, laten we vooral ook luisteren naar andere mensen. Dan is er tenslotte nog een punt dat ik niet genoemd heb en dat is dat we -

00:34:36

Voorzitter: De heer Bolle wil toch nog even reageren.

00:34:39

De heer Bolle: Nee, ik vond het een prima antwoord, maar wat mij dan puzzelt is dat ik niet begrijp dat, in ieder geval GroenLinks en D66, net doen alsof er niets gebeurd is en alsof we

helemaal een nieuwe situatie hebben. Dat we nu een heel nieuw participatietraject zouden moeten gaan starten, omdat we nieuwe informatie hebben. Echter. We zijn al vanaf 2017 bezig met Diftar. Dank u wel, meneer Loopstra, 2016 zelfs. Dat is een fiks aantal jaren en nu is dit het moment om onze inwoners te betrekken. Ik denk dan dat had toch al had toch al jaren eerder gemoeten, in al die colleges waar D66 en GroenLinks ook onderdeel van waren.

00:35:24

De heer Lo-A-Njoe: Ja, daar ben ik het helemaal mee eens, dus ik zou zeggen, laten we dat gaan doen. Wij zien ook de resultaten van de enquête. Daar zijn we ook niet blind voor, dus vinden we ook dat je niet zomaar Diftar moet invoeren, ook als je toevallig een meerderheid kunt vinden voor nu Diftar. Nee, we zullen mensen moeten meenemen. Vandaar dat we die participatie ook serieus belangrijk vinden. Ik denk dat we dat aan onze inwoners verplicht zijn. Dan tenslotte Voorzitter, nog iets anders. We hebben afspraken gemaakt met een deel van onze inwoners in het bestuursakkoord. Ja, het is begrijpelijk dat in Haren nog steeds grote onvrede bestaat over het feit dat we het systeem wat zij hadden, waar we de beste resultaten mee hadden, ondanks de afspraken niet overeind hebben kunnen houden. Wij zouden graag alsnog aan die afspraken voldoen. Ik ben heel benieuwd of andere partijen daar ook zo in staan of dat ze zoiets hebben van dat is een minderheid in totaal, dus jammer dan.

00:36:16

Voorzitter: U heeft nog een vraag van mevrouw Blauw.

00:36:17

Mevrouw Blauw: Vindt D66 ook niet dat het Haren helemaal niet te vergelijken is met Groningen? Groningen is een grote stad met veel studenten. In Haren is een hele andere cultuur. Ja, volgens mij kan je dit ook niet vergelijken.

00:36:41

De heer Lo-A-Njoe: Er zijn zeker verschillen met het mooie Haren dat is helder. Vandaar ook dat we in de vragen die wij gesteld hebben, ook kijken naar een differentiatie in mensen die een rolcontainer voor de deur hebben, mensen die met een ondergrondse container moeten werken. Ik kijk toch ook vooral wel naar studenten, als het gaat over die innovatieve ideeën. Als het gaat over het probleem van hoe ga je afval scheiden, als je klein behuisd bent? Wat zijn de mogelijkheden daarin? Ja, er zijn verschillen en die erkennen wij ook. Wij denk alleen wel dat ze oplosbaar zijn. We moeten rekening houden met de verschillen, dus graag in gesprek.

00:37:17

Voorzitter: U heeft ook nog een vraag van de heer Loopstra.

00:37:19

De heer Loopstra: Ja, want u begon uw betoog dat u zei: ja, die uitkomsten van de motie, de beantwoording van het college daar zullen partijen die circulair en hergebruik belangrijk vinden wel blij mee zijn. Dat vind ik vreemd, want mijn partij is voor circulair, is voor hergebruik en dan maakt u die opmerking. Kunt u voorstellen dat mijn fractie zich dan verkeerd aangesproken voelt, want wij vinden dat ook andere manieren kunnen, dan de manier die het college in de beantwoording heeft gegeven.

00:37:54

De heer Lo-A-Njoe: Net zoals dat wij graag luisteren naar innovatieve ideeën van inwoners, luister ik ook graag naar meneer Loopstra, ons collectief geheugen. Daar ben ik heel benieuwd naar. Zoals wij al zeiden, Diftar is niet een doel op zich. Als u betere ideeën heeft, waardoor wij betere resultaten tegen lagere kosten halen op een manier die mensen ook dragen, dus dat ze zeggen: ja, dat willen we. Laat maar horen.

00:38:18

Voorzitter: Goed, daarmee is uw inbreng afgesloten. Ik kijk even rond wie nu het woord wil voeren. De heer Mellies.

00:38:29

De heer Duit: Denkt u ook aan digitaal, Voorzitter.

00:38:34

Voorzitter: Wie sprak daar?

00:38:34

De heer Duit: Dat was ik, Voorzitter.

00:38:38

Voorzitter: Ik geef eerst het woord aan meneer Mellies en dan aan u.

00:38:42

De heer Mellies: Ja, dank u wel, Voorzitter. We hoeven de discussie niet nog een keer te herhalen. 100% Groningen blijft zich tegen Diftar opstellen met het oog op – sorry – toch echt de stad zelf. Het hebben van een balkon of een achtertuin is een luxe en we zien juist dat de mensen die niet breed kunnen leven en evenmin breed in de woonruimte zitten, simpelweg niet zoveel plek hebben om afval te kunnen scheiden. Alle mensen die op kamers en in studio's wonen en de afvalbak alleen kwijt kunnen in delen van het huis, waar ook geleefd en gekookt wordt, zullen een rottende afvalzak wel regelmatig moeten legen. Waar er winnaars zijn, namelijk het belonen van goed scheiden, zijn er ook verliezers die daarvoor moeten opdraaien. We vrezen dat er met een tarief per lediging een onmogelijke keuze wordt voorgelegd. Wachten tot je als eenpersoonshuishouden een volle vuilniszakken hebt, ook al staat deze al vier weken te broeien of automatisch verliezen door nog steeds wekelijks te ledigen. Juist degene die dreigen te verliezen zijn degene die nota bene al met een reden in goedkope woonruimte zitten. Wat nu links beleid? Voor de Harenaren werkte dit -

00:39:45

Voorzitter: Meneer Mellies, u heeft een vraag van meneer Boter.

00:39:47

De heer Boter: Ik wil even uit linkse hoek een vraag stellen: welk nadeel denkt u dan dat er is? In het rapport staat dat de tarieven naar beneden gaan. Je moet de tarieven zo harmoniseren dat per lediging hetzelfde is als per kilo oplevert, dus die rekeningen zullen ook niet uiteen mogen lopen.

00:40:04

De heer Mellies: Wat er gezegd wordt dat klopt. De tarieven gaan omlaag, maar er wordt gewerkt met een beloningssysteem. Dat betekent dat die beloning betaald moet worden

door de mensen die de beloning niet krijgen, de mensen die niet mee kunnen doen. Dat is in principe een ongelijk speelveld, want het moet altijd op nul uitkomen die afvalstoffenheffing. In die zin -

00:40:23

Voorzitter: Meneer Mellies, ik geloof dat de heer Van der Glas nog wat wil vragen daarover.

00:40:28

De heer Van der Glas: Ja, misschien begrijp ik het verkeerd, maar de totale kosten gaan omlaag, omdat er minder afval aangeboden wordt. Dat wil niet zeggen dat de één het nadeel van de ander betaalt. Nee, mensen die goed scheiden krijgen een beloning en mensen die hetzelfde doen, houden hetzelfde tarief. Zij gaan niet meer betalen.

00:40:47

De heer Mellies: Nee, dat zien wij niet zo. Het totale bedrag wat de hele gemeente kwijt is, dat gaat inderdaad omlaag. Daarmee zou het tarief, als het een vast bedrag zou zijn, zoals dat nu bijvoorbeeld is, ook omlaaggaan omdat het gedeeld wordt door hetzelfde aantal. Echter, omdat de een verschuiving bij de mensen die er beter uitkomen, betaald moet worden door de mensen die slechter uitkomen, betekent het dat de mensen die slechter uitkomen, alsnog dieper onderaan kunnen komen te staan.

00:41:11

Voorzitter: Deze wiskundige redenering laten we maar even voor wat die is.

00:41:15

De heer Mellies: Ik kan even geen makkelijke beeldvergelijking maken, maar goed voor de Harenaren werkte dit wel. Zij betaalde namelijk niet per lediging, maar konden ook met een gerust hart een halve afvalzak aan de weg zetten. Er was grotendeels een gelijk speelveld. Als de uitkomst van deze motie is dat dat kan blijven, dan zijn we daar juist ontzettend blij mee. Toch nog een beetje een fijn welkom bij de gemeente Groningen. Dat in de stad blijkt dat het niet kan en dat de stad nog steeds richting een bedrag per lediging gaat, daar zijn we het niet mee eens. Gezien het feit dat het één niet zonder het andere kan, zullen we tegen Diftar blijven. Echter, de uitkomst van deze motie biedt in ieder geval een mooi plan B en een halve maatregel, waar we wel in mee kunnen gaan.

00:41:58

Voorzitter: U heeft nog een vraag van meneer Van Zoelen en van de heer Boter.

00:42:02

De heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter. Wat ik niet goed begrijp: in Haren kan het en dat vindt u goed, maar wat is nu het verschil met wijken in Beijum en Lewenborg, Vinkhuizen? Waar is dan het grote verschil? Daar zou het toch ook kunnen?

00:42:17

De heer Mellies: In Haren is de samenstelling van de inwoners heel anders en de woningen zijn over het algemeen heel anders. Hier in de stad zitten wel veel meer op elkaar met kleinere leefruimten. Dat zie je in Haren een stuk minder. Daar heb je ook wel flatgebouwen, maar lang niet zo veel studio's en kleine kamers, als hier in Groningen, dus het is niet helemaal vergelijkbaar.

00:42:34

Voorzitter: Kort reageren.

00:42:35

De heer Van Zoelen: Ik heb het idee dat 100% de gehele gemeente Groningen gelijktrekt met studentenflats of iets dergelijks. Ik denk dat de woningen in Haren en in Lewenborg ... daar zijn soortgelijke afvalsystemen met minicontainers, dus ik begrijp het punt van 100% hier dus absoluut niet.

00:42:55

Voorzitter: Dat was geen vraag meer, maar dat was nog weer een stuk redevoering. Meneer Boter, u een korte vraag.

00:43:02

De heer Boter: Ja, even van juridische aard, want u wilt in Haren Diftar houden en in Groningen vast tarief. Die optie kan nu net niet, dus waarom wilt u nu een optie die niet kan?

00:43:09

De heer Mellies: Dat geef ik ook aan. We zijn blij dat met deze motie een optie wordt gecreëerd die nog altijd beter is dan wat er in eerste instantie voorlag: het volledig invoeren van per lediging. We zijn dus blij dat er nu wel een mogelijkheid is om in Groningen per lediging te doen en in Haren per kilo, zodat Haren in ieder geval een beetje ontzien wordt. Desalniettemin is onze voorkeur nog altijd om het gewoon te houden bij wat we nu hebben.

00:43:32

De heer Boter: U bent dus heel blij, als u zelf tegengestemd en de rest van de raad voorstemt bij zo een voorstel. Dat is een beetje rare politiek.

00:43:37

De heer Mellies: Nee, wat ik aangeef is dat wij deze optie zullen ondersteunen, maar we zullen nog steeds tegen Diftar zijn. Mocht dit wel doorgaan, dan is deze optie beter dan alleen Diftar. Dat is politiek.

00:43:51

Voorzitter: Het klinkt enigszins cryptisch, maar ik dank u voor uw woordvoering en ik geef de heer Duit het woord.

00:43:57

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter. Zoals u weet, zijn wij voorstander van afvalstoffenheffing naar gewicht, alleen al omdat het zorgt voor een lager volume restafval en vaak positief wordt ervaren door bewoners. Echter, waar wij dit toegepast willen zien op de gehele gemeente heeft de motie alleen onderzocht wat de mogelijkheden zijn, waar het gaat om de zogenoemde klike. De onderzoekers hebben daarop vier mogelijkheden in kaart gebracht en eigenlijk wil ik even een stap terug vanuit de discussie die gevoerd wordt, zeker als de intentie is om hierop volgend een participatieproject op te zetten. Wat onze verbazing namelijk schetst, is de keuze die gemaakt is wat betreft de mogelijkheden. Er is gekeken naar de huidige variant, naar de variant die is afgefallen én naar de twee varianten, waarbij in ieder geval de ondergrondse containers gaan betalen per aanbidding. De intentie is niet om hier een discussie van afgelopen september over te doen, maar als we dat niet willen, dan

had het onderzoek op zijn minst volledig moeten zijn. Het onderzoek mist nu de uitgangspunten, waar ook inwoners van dichtbevolkte gebieden van de gemeente de mogelijkheid krijgen om aanbidding per gewicht te gaan doen. We begrijpen dat dat niet verzocht is in de motie. Echter, is ook niet verzocht om voor te sorteren op mogelijkheden voor ondergrondse containers. Dat is wel gedaan. Ongetwijfeld om begrijpelijke redenen -

00:45:10

Voorzitter: Die laatste opmerking, meneer Duit, roept nogal wat vragen op. De heer Boter wil u een vraag stellen en daarna de heer Van Zoelen.

00:45:17

De heer Boter: Volgens mij vraagt u naar een vervolgonderzoek – wat ons betreft zou dat er ook komen – maar dan is het toch de vraag ... Dan ga je toch heel specifiek kijken voor die gebieden in de voormalige gemeente Ten Boer en de voormalige gemeente Groningen, waar je wel op gewicht zou kunnen invoeren en voor wie je dat zou kunnen doen en voor wie je de lediging houdt? De hoofdmoot zou dan kunnen blijven, zoals die is gekozen voor containers en klike's, dus deze optie kan toch prima. Wat kan er niet?

00:45:46

De heer Duit: Volgens mij zei ik ook niet dat iets niet kan. Ik mis alleen iets in een onderzoek.

00:45:52

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, u had nog een vraag.

00:45:54

De heer Van Zoelen: Ja, ik begrijp niet: waarom heeft Student en Stad, toen die motie is ingediend, dat niet aangedragen dat dat punt in het onderzoek of in de motie ontbrak?

00:46:07

De heer Duit: Dank u wel, Voorzitter, omdat het niet gaat om een punt wat ontbreekt, het is een interpretatie van de motie die niet in de motie stond. Dat is wat ik aangeef.

00:46:21

Voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

00:46:24

De heer Duit: Dank u wel. Ongetwijfeld om begrijpelijke redenen is het niet meegenomen, maar die redenen zijn dus niet terug te vinden. Juist de inwoners in de dichtbevolkte delen van onze gemeente hebben vaak, zoals al genoemd, niet de ruimte om in huis langdurig afval te scheiden en gescheiden te bewaren. Nog los van dat het geen pretje is om in je woon/slaapkamer een zak afval een maand te moeten bewaren. Het gevolg blijft onverminderd dat we klein behuisde mensen dwingen om of langdurig afval te bewaren, met alle stank van dien of relatief veel te betalen voor het storten van een halflege zak. Dat terwijl nascheiding eigenlijk al goed werkt, waar het gaat om karton, glas en textiel. Die drie worden al apart ingezameld en goed gescheiden. Het enige wat je met deze vorm van Diftar bereikt, is dat meer mensen hun best gaan doen om gft-afval te scheiden. Dat levert echter, geen enkele winst op voor het milieu. Het is alleen goed voor de portemonnee van de gemeente. Daarnaast zijn er nog een aantal punten over onder andere zwerfafval die de heer Brandenburg noemde, maar die ga ik verder niet herhalen. Wat het wel oplevert is dat iedereen die klein woont in de stank zit of meer betaald om de gemeentekas te spekken.

Daarmee gaan we gemiddeld de lagere inkomens zwaarder belasten en dat lijkt ons allerm minst de bedoeling, dus is onze conclusie dat we hier niet verder over kunnen praten tot alle opties meegenomen worden. Ook de opties met aanbidding bij ondergrondse containers op basis van gewicht en de opties, waarbij ondergrondse containers een vast tarief behouden. Pas dan kunnen we alle mogelijkheden om de VANG-doelstellingen te behalen zorgvuldig afwegen. Uiteraard is het altijd een goed idee om verder met bewoners in gesprek te gaan of wie weet ze er misschien wel over te laten stemmen, maar dan ook alleen als ook zij volledig en goed geïnformeerd zijn. Enfin ons verzoek, zoals de heer Boter al concludeerde, aan het college is derhalve om de opties die nu nog niet meegenomen zijn, alsnog toe te voegen aan het onderzoek en zodra dát gedaan is dit terug te geven aan raad. Kan de wethouder dat toezeggen?

00:48:27

Voorzitter: De vraag is duidelijk, die zal straks beantwoord worden. Ik dank voor uw bijdrage. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Blauw.

00:48:35

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Laten we beginnen dat de PVV erbij blijft dat wij Diftar niet willen en onverstandig vinden. Dat hebben wij bij het vorige debat al aangegeven. Op verzoek van GroenLinks, D66, de Partij voor de Dieren en de VVD is gevraagd om via een motie te onderzoeken of Diftar toch niet beter is voor de afvalscheiding en wellicht ook goedkoper. Het is een mooi onderzoek, maar volgens mij was er met goede redenen besloten om Diftar niet te moeten willen. Dit onderzoeksrapport is een redelijk 'wij van WC-eend' onderzoek. Er is één zinnetje aan gewijd dat het gecheckt is door een gerenommeerd bureau, wat landelijk opereert. Je kunt ook zeggen: we zoeken een extern, onafhankelijk bureau. Wie dit alles gecheckt en volledig onderzocht heeft, is niet duidelijk. De opties die zijn onderzocht, zijn dus betalen naar gewicht of hoe vaak je de zak naar de container brengt, aanbidding op gewicht. Echter, de grote vraag is: waar gaat het afval dan heen? Het is totaal niet onderbouwd, waar de afvalwinst dan in zit. Aangegeven wordt dat de scheidingsresultaten van de onderzochte varianten 10 procent beter zijn dan bij een vast tarief en 2 procent beter dan bij Diftar per aanbidding in de hele gemeente. Graag zien wij een uitgebreide onderbouwing hierop en waar het op wordt gebaseerd. Als we het toch over de kosten gaan hebben, nemen we de kosten voor het opruimen van de stad, bermen, bossen, parken en industrieterreinen ook mee? De SP gaf het net ook al aan, want als het over geld gaat, zijn mensen een stuk minder milieuvriendelijk. Een beetje mensenkennis hebben we toch wel. Er zijn gemeenten waar ze Diftar teruggedraaid hebben, omdat bermen en bossen vol lagen met afval. Wij geloven er namelijk niets van dat het minder afval oplevert. De percentages zijn niet onderbouwd en in het mechanisme geloven wij ook niet. Dan nog wat. Oude mensen gaan het kind van de rekening worden. Zij kunnen namelijk zware zakken niet tillen en gooien vaker kleinere zakjes weg in de container, waardoor zij de hoofdprijs moeten betalen, als er naar frequentie betaald moet worden voor afval. Als je al Diftar wil afrekenen, moet je het sowieso naar gewicht doen. Echter, hoe dan ook het zwerfafval langs snelwegen en in parken en bossen zal enorm toenemen. Als we dit zo zien, hebben wij zoiets van is er een romantisch beeld van de maakbaarheid van de mens? Je zou dit moeten doen om het afval te beperken, maar het afval wordt er niet minder om. Er wordt niet minder afval geproduceerd. Afsluitend: bedankt voor het onderzoek, maar graag

zouden wij in het vervolg wel een onafhankelijk bureau inzetten en bijvoorbeeld dat we gaan investeren in het afval scheiden op de afvalstort. Verhaal dit echter niet op de burger. Wij zien het voordeel niet. Dank u, Voorzitter.

00:51:12

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Blauw. Ik kijk eventjes rond. Meneer Rebergen, u het woord.

00:51:21

De heer Rebergen: Ja, dank u wel, Voorzitter. Na de discussie in september vorig jaar staat het afvalstelsel vandaag opnieuw op de agenda. Het is al een langlopend dossier. Misschien is dat wel, omdat er helemaal geen vorm van Diftar moet komen, zeg ik even tegen de heer Van Zoelen. Het standpunt van de ChristenUnie is niet veranderd. De ChristenUnie staat voor een afvalstelsel, waarin de kosten evenredig worden verdeeld over alle huishoudens. We kiezen daarom niet voor welke vorm van Diftar dan ook. Dat doen we omdat we oog hebben voor kwetsbare groepen, bijvoorbeeld ouderen, mensen met een lichamelijke beperking of een laag inkomen. Afval is namelijk heel vaak geen keuze. In veel gevallen kun je als consument er weinig aan doen om je afvalproductie te beperken. Ook is het niet voor iedereen goed mogelijk of gewenst om het afval binnenshuis op te slaan en dat creëert een ongelijk veld, zoals de heer Mellies ook aangaf.

00:52:11

Voorzitter: Meneer Rebergen, u heeft een vraag van de heer Boter.

00:52:13

De heer Boter: Ja, dan ook de vraag maar aan de heer Rebergen die ik ook aan de heer Mellies stelde: waar komt die ongelijkheid vandaan? Uiteindelijk of je het nu per lediging of per kilo betaalt, moet je het gelijk betalen en de tarieven gaan omlaag, als je kiest voor Diftar in plaats van een vast tarief, dus wilt u die groepen die u kwetsbaar vindt nu meer laten betalen of minder?

00:52:33

De heer Rebergen: Ja, Voorzitter, daarmee gaat de heer Boter ervan uit dat er geen andere manieren zijn om afval naar beneden te krijgen en dus de afvalkosten naar beneden te krijgen. Wat ons betreft, dat is namelijk het vervolg van mijn woordvoering, willen we graag inzetten op extra voorzieningen en goede voorlichting en een goed systeem van nascheiding om toch het afval naar beneden te krijgen.

00:52:56

Voorzitter: De heer Rebergen, u heeft een vraag van de heer Lo-A-Njoe.

00:52:58

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, Voorzitter. Ik dacht net te horen dat meneer Rebergen andere mooie oplossingen heeft om onze doelstellingen te halen. Zoals ik al zei, daar ben ik heel benieuwd naar, dus misschien kan de heer Rebergen die met ons delen.

00:53:14

Voorzitter: Ja, gaat uw gang.

00:53:15

De heer Rebergen: Ja, ik gaf net al aan, wat ons betreft zetten we in op extra voorzieningen,

goede voorlichting en een goed systeem van nascheiding en dat zal in de loop van de tijd ook steeds verder verbeteren. Op deze manier ontzien we dan de kwetsbare groepen en is eenieder in staat om zijn steentje bij te dragen in de gemeente Groningen. Voor wat betreft de vragen over het participatietraject is een goed gesprek met inwoners over het afvalsysteem voor besluitvorming natuurlijk prima. Als ik de heer Van der Glas goed heb beluisterd, dan betekent dit ook dat andere ideeën ingebracht kunnen worden en wordt dat alles uiteindelijk in de besluitvorming betrokken. Tot zover, Voorzitter.

00:53:52

Voorzitter: Fijn, dank u wel. De heer Van Zoelen heeft nog een vraag aan u, meneer Rebergen.

00:53:57

De heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter, ik heb nog een vraag over de voorlichting. Is de heer Rebergen het dan met ons eens dat we ook voorlichting moeten geven of moeten uitdragen dat we moeten consuminderen en dat we als gemeente niet steeds moeten oproepen om meer en meer te gaan consumeren? Zit dat ook in het idee van voorlichting bij de ChristenUnie?

00:54:18

De heer Rebergen: Jazeker, daar zijn we zeker ook voor.

00:54:22

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Ik kijk even rond. Wie wil het woord voeren? De heer Loopstra.

00:54:29

De heer Loopstra: Dank u, Voorzitter. Ik zal me beperken tot de beantwoording van de vragen die de indieners ons hebben gesteld. Die heb ik dit weekend bekeken. De eerste vraag is: welke mogelijkheden zien andere partijen in het verbeteren van resultaten qua aantal kilo's en het percentage hergebruik? De Partij van de Arbeid ziet tal van mogelijkheden om het percentage hergebruik omhoog te krijgen. Er zijn nog altijd te weinig voorzieningen in onze gemeente. Dit roept onze fractie al jaren. Papierbakken zijn bij duizenden huishoudens nog niet aanwezig. Groene afvalbakken ontbreken vaak bij inwoners met ondergrondse containers. Verder heeft onze partij ook heel vaak gezegd: maak het nu gemeenschappelijk. Zet een gemeenschappelijke groene bak neer, daar kunnen mensen gebruik van maken. Niet gerealiseerd. Verder zijn mensen graag bereid te scheiden, maar moeten ze ver lopen om dat goed te kunnen doen, terwijl er in een krappe keuken of balkon geen plaats is voor verschillende bakken. Wat natuurlijk heel belangrijk is en ik geloof dat D66 daar ook aan refereerde, is natuurlijk de nascheiding. Dat is zo innovatief momenteel, daar zijn zulke grote vorderingen, dus dat is mijn antwoord op de eerste vraag die de indieners hadden gesteld. Het tweede is het participatieproces en dat verbaast ons wat ons. In 2016 is er ook al een uitgebreid participatieproces geweest en daar kwam uit dat 83 procent van de inwoners van stad Groningen tegen Diftar was. Wij zien veel meer in voorlichting.

00:56:15

Voorzitter: Meneer Loopstra, u heeft een vraag van de heer Boter.

00:56:19

De heer Boter: Is dat niet precies participatie, dat er een vraag gesteld wordt waar een antwoord op komt en dat je een gesprek aangaat. Daar zit het verschil. Dan krijg je niet dat 83 procent tegen Diftar is, maar dat je gaat achterhalen waar 83 procent daadwerkelijk tegen is, want Diftar is juist heel gedifferentieerd en er zijn vele opties mogelijk.

00:56:39

De heer Loopstra: Wat wij voor ogen hebben wat betreft participatie is dat je gaat voorlichten. Dat je dus alle inwoners nog meer gaat vertellen hoe belangrijk scheiden van afval is, hoe je dat kunt doen en op welke manier. Wat dat betreft verschillende u en ik niet van mening, want wij vinden ook dat 100 procent hergebruik zo snel mogelijk moet worden gerealiseerd en dat die circulaire economie er moet komen. Wat dat betreft zijn we het wel eens, alleen wij denken meer aan voorlichting dan aan participatie.

00:57:10

Voorzitter: Dat was uw bijdrage, meneer Loopstra. Ik zie dat de heer Van der Glas nog een kleine vraag aan u heeft.

00:57:15

De heer Van der Glas: Klein vraagje: u ziet het heil in verbeterde nascheiding en voorlichting. We hebben zo een voorlichtingstraject gehad in 2016. Daar is 1 procent meer opgehaald en die verwachte winst bij de nascheiding is berekend op vier en een half in de brief. Dan zitten we toch nog steeds bij lange na niet op het beoogde scheidingspercentage?

00:57:39

De heer Loopstra: De nascheiding gaat door. Wat ik echter vooral vanmiddag ook heb aangegeven, is dat er bij duizenden mensen geen papierbakken zijn en dat heel veel mensen met een ondergrondse container in onze stad geen groene bak hebben, dus daar moeten ze hun groenafval bij het restafval doen. Er zijn dus nog veel meer dingen te doen op dit moment wat betreft het scheiden van afval.

00:58:01

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:58:05

De heer Van Zoelen: Ja, dank, Voorzitter. Ja, ik hoor de heer Loopstra voorlichting zeggen en bakken plaatsen voor de consumenten. Ik ken de PvdA ook als een partij die vindt dat je de producenten moet aanpakken. Ik ben benieuwd of de PvdA ook wat ziet in het traject om iets aan bijvoorbeeld de verpakkingsindustrie of de supermarkt te doen? Als het gaat om de detailhandel in de stad moeten zij misschien hun verpakkingsmateriaal verbinden? Wat zijn dan de actiepunten van de PvdA daarbij?

00:58:36

De heer Loopstra: Bedankt voor de vraag, want meneer Brandenburg heeft ook in vorige recessies daar heel veel aandacht voor gevraagd. Ja, daar kan ik alleen maar beamen dat wij dat ook vinden. Wij gaan graag samen als Partij van de Arbeid met uw partij en met andere partijen die strijd aan om te zorgen dat die verpakking anders gaat. Wat wij in de gemeente kunnen doen, is al mooi, maar we zullen ook landelijk moeten aangeven dat daar heel veel aan moet gebeuren, want het is zonde van al die spullen die nu verdwijnen of niet verdwijnen in de container.

00:59:07

Voorzitter: Fijn, dank u wel. De heer Bolle.

00:59:10

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ja, dank voor de mooie uitwerking van deze motie. Ja, de heer Boter moest erom glimlachen. Ja, ik ook wel, maar ik moet vaak lachen als ik dingen bizar vind, want ik zou me eerlijk gezegd wel een beetje schamen, als dit nu pas op tafel komt. Dit had ook prima in september vorig jaar allemaal op tafel kunnen komen. Dan hadden we ook een gedegen afweging kunnen maken. Ja, en dat je dan met deze vragen komt, met hoe ga je de VANG-doelstelling halen en moeten we niet een breed participatieproces ingaan? Dan denk ik: ja, hoe ga je het – maar dat heb ik drie keer geprobeerd te vragen, volgens mij aan de heer Van der Glas en ook aan de heer Lo-A-Njoe – de mensen in Haren uitleggen dat je het totaal – hoe zeg je dat netjes – vernacheld hebt? Je hebt het totaal vernacheld. Het had gewoon prima gekund. Het had allemaal toen ook al duidelijk kunnen zijn en nu doen we of er niets gebeurd is en gaan we het over de VANG-doelstellingen hebben. Nee, het zou misschien eerst eens sieren: sorry gemeente Haren, wij hebben compleet gefaald. Het hele afvalbeleid heeft compleet gefaald vanaf 2016. Toe even man en nu dan hier: "Och, man man man, we moeten die VANG-doelstellingen wel halen". Hoe ziet u dat dan voor zich? Elf zetels! Nog niet gelukt. Ik vind dat echt te triest voor woorden. Ik zou me echt schamen. Dan over het participatieproces. Nu is participatie belangrijk. Als het gaat om het invoeren van parkeren, kijken we er niet naar -

01:00:50

Voorzitter: Meneer Bolle, de heer Van der Glas wil toch nog even reageren.

01:00:55

De heer Van der Glas: Deze houding van het CDA verbaast mij een klein beetje, want toen we dit in september bespraken, heb ik toch duidelijk gezien dat de CDA-fractie koos voor het duurste systeem met het slechtste scheidingspercentage en ik heb de fractie van het CDA niet horen praten over Diftar op basis van kilo. Dat was een motie van GroenLinks, VVD, D66 en de Partij voor de Dieren. Waar was u op dat moment dan, als u nu hier zo verbouwereerd over bent?

01:01:20

De heer Bolle: Ik probeerde op dat moment bij te komen van het fantastische feit dat de heer Van der Glas letterlijk hetzelfde amendement van de heer Brandenburg aan het voorlezen was, wat hij zelf in wilde dienen en waarmee hij zelf het voorstel van Diftar de nek omdraaide. Daar moest ik toch eventjes van bijkomen op dat moment, dus misschien dat we daar ergens een foutje hebben gemaakt. Dat zou heel goed kunnen. Het CDA heeft overigens altijd gezegd dat wij voor het principe van Diftar zijn. Het feit dat het onderhoud en het zwerfafval nog niet op orde is in de gemeente Groningen dat staat nog steeds boven tafel, volgens mij, dat is nog niet opgelost. Ons standpunt wat betreft Diftar is niet veranderd. Wij zien ook, dat heeft mijn collega Ubbens ook gezegd, met Diftar kan je de beste scheidingspercentages halen. Dat is helemaal niet veranderd, maar wat ons betreft moet het onderhoud omhoog. Openbare verhardingen moeten beter. Het was echt een stuk beter geweest, als we deze optie in september hadden gehad en dat had prima gekund. Dan had Haren ook haar optie kunnen hebben en dan had u in ieder geval de VVD meegehad en

dan had u een meerderheid gehad. Dat u daar helemaal niets over zegt en een beetje een vaag verhaal over participatie, dat is gewoon ... Ik heb daar geen woorden voor.

01:02:44

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. De heer Staijen heeft nog niet het woord gevoerd.

01:02:48

De heer Staijen: Ja, dank u, Voorzitter. Ja, afval blijft maar terugkomen op de agenda. Toch is er niets meer veranderd sinds het raadsbesluit vorig jaar en na die keuze voor een vast tarief afhankelijk van huishoudgrootte is alles nu opnieuw onderzocht. Ineens, Voorzitter, zou het juridisch mogelijk zijn om wel met verschillende systemen te kunnen werken, als we ze allemaal maar Diftar noemen. De Stadspartij, Voorzitter, heeft destijds tegen Diftar gestemd. We hebben niet gestemd, we waren tegen, omdat er in Groningen en in Ten Boer totaal geen draagvlak voor was. Bij de enquêtes over Diftar wees 83 procent van de inwoners in de stad Groningen en 80 procent van de inwoners in de gemeente Ten Boer het systeem af met als argumenten onuitvoerbaar in kleine woningen, absoluut geen solidair systeem, veel meer zwerfafval en de belangrijkste volgens ons: nascheiding is veel efficiënter. Daar stond uiteraard tegenover dat Haren al jaren met veel succes -

01:03:46

Voorzitter: Meneer Staijen, u heeft een vraag van de heer Van der Glas.

01:03:50

De heer Van der Glas: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, ik hoor de heer Staijen zeggen dat er op basis van die enquête geen draagvlak is. Toch heb ik in diezelfde enquête ook gelezen dat een grote meerderheid van de mensen afval scheiden heel erg belangrijk vindt. In een tweede vraag die is gesteld, wilt u daar een financiële beloning voor hebben, zegt het merendeel ook: ja, dat willen we graag. Echter, Diftar willen we niet. Is dat niet juist een hele goede input voor een breed participatieproces met onze inwoners?

01:04:20

De heer Staijen: U vraagt naar iets wat over enkele minuten bij mij naar voren komt. Ik was van de stad en Ten Boer, waar men tegen was, bij Haren terechtgekomen. Daar werd al jaren met veel succes en draagvlak met bronscheiding en gewichtssysteem gewerkt en zij wilden dat ook graag houden. Dat was ook iets waar de Stadspartij toen zwaar voor gepleit heeft. Echter, volgens de wethouder was het absoluut verboden door de minister om met twee systemen in één gemeente te werken. Nu ineens lees ik: nu mag het misschien ineens wel. Voorzitter, de Stadspartij is nog steeds tegen het invoeren van zaken, waar de overgrote meerderheid van de bevolking op tegen is. De enquêtes over afvalverzameling zijn alweer enkele jaren oud, dus je weet niet hoe dat nu veranderd is. In een participatietraject, waarom gevraagd wordt -

01:05:11

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

01:05:13

De heer Boter: Volgens mij is de Stadspartij ook ... een onderdeel daarvan was volgens mij ook een partij die in Haren actief was. De weerstand in Haren tegen Diftar was minstens net zo groot als in de voormalige gemeente Groningen, maar daar vond men het toch vrij

vervelend dat Diftar weer afgevoerd is. Waarom zou je dan Diftar niet kunnen invoeren, mits er een traject bij zit, want blijkbaar is die weerstand misschien ook wel onbekendheid met het systeem.

01:05:39

De heer Staijen: Misschien wel, dan is dat prachtig om dat uit te leggen. Echter, alleen maar een participatietraject en dan een besluit dat zien wij niet zitten. Wij zien daar ook weinig effect in. We hebben sinds ruim een half jaar in deze gemeente de mogelijkheid om over dit soort zaken een referendum te houden.

01:05:56

Voorzitter: Meneer Boter is nog niet helemaal tevreden, meneer Staijen.

01:06:00

De heer Boter: Waarom zou je geen participatie willen, want u heeft bij eerdere trajecten bijvoorbeeld over windmolens en dat soort dingen ook over participatie gesproken. Dat kan toch prima met participatie?

01:06:09

De heer Staijen: We hebben bij zowel bij windmolens, als bij zonneparken, als bij parkeren heel duidelijk gezien waar een participatietraject in deze gemeente toe leidt, namelijk tot helemaal niets en alleen maar de bevolking steeds verder van de politiek weggagen. Ik denk een goed voorlichtingstraject, een heel lang voorlichtingstraject met een stukje participatie erin en daarna de echte vraag stellen middels een referendum bij al onze inwoners boem: jongens, wat willen jullie nu en wat hebben jullie ervoor over? Wij stellen dus ook voor: laat een gespecialiseerde instelling dit organiseren gelijktijdig met de verkiezingen in maart aanstaande. Dan pas kan deze raad een weloverwogen keuze maken die gedragen wordt door een meerderheid van de inwoners. Dat is voor ons nog steeds het belangrijkste verhaal: de meerderheid van de inwoners moet erachter staan.

01:06:56

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Een hele korte vraag, meneer Van Zoelen en graag een heel kort antwoord, meneer Staijen.

01:07:04

De heer Van Zoelen: Ja, de heer Staijen heeft het ook de draagkracht van de inwoners. Als de heer Staijen het nu heeft over de draagkracht van de aarde, als het gaat om de afvalproblematiek, wat is het antwoord van Stad en Ommeland daarop? Wat doen we aan het afvalprobleem?

01:07:18

De heer Staijen: Stad en Ommeland is een groot voorstander -

01:07:20

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, ik wil u er wel op wijzen dat dat een korte vraag in woorden is, maar u vraagt wel een hele beschouwing van de heer Staijen. Misschien kan de heer Staijen zich beperken tot een kort antwoord.

01:07:31

De heer Staijen: Ik zal dat heel kort maken. Wij staan achter het idee dat er, vooral in het voortraject naar de klant toe, veel en veel meer ingegrepen moet worden bij de fabrikanten,

bij de supermarkten en ook bij al die vervoersbedrijven van de tegenwoordige interneteconomie, want de hoeveelheid verpakkingen daar word je ook helemaal gek van. Ja, verder denken wij dat je juist het stuk in het midden redelijk met rust kunt laten, als je met een heel goed nascheidingsstelsel de spullen er verder uithaalt.

01:08:03

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Brandenburg.

01:08:10

De heer Brandenburg: Dank, Voorzitter. Ja, ik wil toch ook nog even beschouwen, waarom we hier nu weer over Diftar zitten te praten, want de voorstanders van dit systeem hadden het al lang voor elkaar kunnen hebben, want er was immers een meerderheid in deze gemeenteraad. Als het college destijds al deze zaken die we nu voor hebben liggen, kan je meerdere systemen in dezelfde gemeenten hebben, gewoon toen al netjes paraat had gehad, dan hadden we hier nu niet gezeten. Nee, er was destijds een vergadering tot drie uur 's nachts voor nodig, waarin de grote voorstander GroenLinks uiteindelijk mondeling voorstelde om het toch maar niet te doen. Een voorstel dat diezelfde avond door de SP ingediend was als amendement, maar waar GroenLinks toen, om voor mij nog steeds een onbekende 'huiliehuilie redenen', echt niet mee kon instemmen. Tot grote vreugde van mijn fractie overigens, want u weet inhoudelijk wat wij van Diftar vinden. Ook nu weer vinden wij de relatie tot enkel scheidingspercentages en kilo's restafval wat beperkt, want er wordt geen rekening gehouden met afval dat niet wordt weggegooid, maar in de natuur beland. Er wordt geen rekening gehouden met extra kosten om dat op te ruimen. Er wordt geen rekening gehouden met het vervuilen van gescheiden afval.

01:09:19

Voorzitter: De heer Brandenburg, de heer Van der Glas heeft een vraag.

01:09:23

De heer Van der Glas: Ja, dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de SP, meneer Brandenburg, heeft heel duidelijk gemaakt wat hij niet wil. De discussie over het afvalbeleid wordt beperkt en platgeslagen tot wel of geen Diftar. Hoe gaat de SP van de huidige 60 procent naar de doelstelling van 75 procent?

01:09:44

De heer Brandenburg: Voorzitter, dat is precies mijn punt. Wij zien dit breder dan het platslaan tot een paar cijfertjes voor hergebruik. Ook in dit stuk staat nog niets over het verminderen van het aanbod vanuit de producent, ondanks herhaaldelijk aandringen van mijn fractie en ondanks de toezegging van de wethouder in september dat dat expliciet meegenomen zou worden in de onderzoeken. Daar kunnen we kennelijk dus ook al niet van op aan bij dit college.

01:10:12

Voorzitter: De heer Van der Glas wil nog even reageren.

01:10:16

De heer Van der Glas: Ja, dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, de SP heeft in september gekozen voor de duurste variant, dus dat betekent solidariteit in de zin dat iedereen veel gaat betalen en wijst voor de oplossing naar landelijke oplossingen. Wat is de SP-fractie

bereid om binnen deze gemeente actief uit te voeren om het percentage van 75 procent te halen?

01:10:39

De heer Brandenburg: Voorzitter, we wisten al dat GroenLinks de stukken van de SP niet las, want anders had ze destijds dat mondelinge voorstel niet gedaan. Ze heeft echter ook de afgelopen tijd niet geluisterd naar de SP, want wij hebben ook bij de vorige behandeling meerdere keren voorstellen gedaan, hoe je als gemeente lokaal met supermarkten, met aanbieders, met het MKB tot regels kan komen om afval aan de voorkant te verminderen. Ik laat me dit dus niet zeggen, dat is één. Twee: ik wil het even hebben over het breed in gesprek gaan wat in dit voorstel staat. Wat een term ook trouwens. Ik ken werkelijk geen normaal mens dat dit zo zou zeggen, maar dat daargelaten. Het was mijn partij die in de afgelopen zomer, voorafgaand aan het debat, midden in een pandemie met meer dan 5.000 inwoners sprak over het nieuwe afvalbeleid, bij supermarkten, op straat, aan de deur en in dorpen. Ik kan het de voorstanders van Diftar van harte aanraden om dat ook te doen. Vijfentwintighonderd mensen tekenden onze petitie om tegen Diftar te zijn. We presenteerden hier in de raad 969 redenen van inwoners tegen Diftar. Wij hebben met al die inwoners contact gehouden. Dat vertel ik u er ook maar bij, als u toch nog Diftar wil gaan invoeren in de komende jaren -

01:11:47

Voorzitter: Meneer Van der Glas wil daar nog even weer op reageren.

01:11:51

De heer Van der Glas: Ja, dank u, Voorzitter. Voorzitter, ik kan u helemaal geruststellen. Wij hebben ook met honderden of duizenden mensen gesproken over het thema afval, omdat dat breed leeft. U wilt echter toch niet beweren dat uw gesprekken met onze inwoners gelijk staan aan een participatieproces vanuit de gemeente?

01:12:10

De heer Brandenburg: Ja, dat participatieproces waar GroenLinks niet eens een idee van heeft hoe het eruit moet zien. Ja, als ik er een vraag over stel, dan krijg ik een kulantwoord dat ik bij de wethouder moet zijn. Voorzitter, GroenLinks heeft geen idee hoe zij inwoners zou moeten betrekken bij politiek. Dat blijkt wel uit de afgelopen drie jaar. We hebben ook nog de uitkomsten van het stadspanel. Een grote meerderheid van onze inwoners wil niet. Ik vraag dit nog aan het college en de voorstanders: hoe denken zij dat het overkomt op al deze inwoners om nu alsnog weer te proberen om Diftar als een klein kind via de achterdeur door te drammen? Als u echt ballen heeft met elkaar, dan legt u het voor aan de hele bevolking middels een referendum tijdens de verkiezingen in maart en dan kan de inwoner zich daadwerkelijk uitspreken. Fijn dat het referendum nu toch kan, ondanks dat u probeerde het onmogelijk te maken.

01:13:01

Voorzitter: Meneer Van Zoelen heeft nog een vraag aan u, meneer Brandenburg.

01:13:05

De heer Van Zoelen: Ja, bedankt, Voorzitter. Mijn complimenten aan de SP dat ze met 5.000 mensen hebben gesproken en dat geeft mij vragen. Ik ben benieuwd wat die 5.000 mensen dan zeggen over het probleem van de draagkracht van de planeet en wat wij aan het

afvalprobleem gaan doen. Heeft u ook die concrete vraag gesteld en gezegd of gevraagd: hé, als wij zo doorgaan met consumeren op de manier hoe wij dat doen, dat we op den duur echt een groot probleem hebben met ons klimaat. Wat is er uit die gesprekken met die 5.000 mensen uit voortgekomen?

01:13:35

De heer Brandenburg: Dat hebben we zeker gedaan, Voorzitter. Wij hebben heel breed met mensen gesproken over wat zij vinden van afval. Ja, ik weet namelijk wel wat het inhoudt; breed met mensen in gesprek gaan. Wat mensen zeggen, zij snappen dondersgoed dat zij geen afval produceren. Mensen produceren geen afval. Mensen krijgen afval aangereikt van de verpakkingsindustrie die niet wordt aangesproken door de politiek en hier lokaal al helemaal niet. De wethouder denkt er niet eens over na, blijkt uit de stukken. Mensen willen hartstikke veel doen, maar niet betalen voor iets wat zij zelf niet produceren en u mag van een antikapitalistische partij als de onze verwachten dat we die stellingname overnemen.

01:14:11

Voorzitter: Fijn, ik kijk even rond en iedere fractie heeft de gelegenheid gehad om hier zijn zegje over te doen, dus ik denk ik dat ik nu het woord geef aan de wethouder.

01:14:24

Mevrouw Chakor: Dank, Voorzitter. Volgens mij had u het net al aangegeven dat we het debat van vorig jaar niet opnieuw doen hier. U heeft vorig jaar immers een systeem gekozen als raad en u heeft ook gekozen voor extra voorzieningen, zoals GFT, papierbak noem het maar op. Ook voor het grofvuil heeft u een keuze gemaakt en de kwijtschelding is van vijf naar drie jaar gegaan. U heeft daarbij ook gevraagd in een motie om onderzoek te doen en die motie is volgens mij helder en die ligt nu ook hiervoor. We hebben dat gedaan en we geven nu aan dat het kan, juridisch gezien. We geven aan wat het kost en wanneer het ingevoerd zou kunnen worden. Echter, wat ik ook hier hoor is dat wij de gezamenlijke doelstelling, als we daarop focussen, want die hebben we gezet naar 2030. Eerst was het afvalvrije gemeente in 2025. We willen het hergebruik verhogen. We willen die waardevolle grondstoffen die nu te vaak verbrand worden ook gaan hergebruiken. De vraag is dan ook: hoe krijg je dus ook mensen mee? Ik hoorde de heer Loopstra ook zeggen, er moeten meer bakken bij, bijvoorbeeld meer GFT en meer papierbakken. Ik kan u zeggen dat we daarmee aan de slag zijn en we hebben ook gevraagd aan mensen: wilt u dat? Vaak zeggen mensen dat willen we niet, dus daar ligt echt nog wel de vraag, hoe zorgen we ervoor dat mensen ook die voorzieningen gebruiken die wij daar hebben geplaatst? Daar zit nog wel een stap en er zijn inderdaad meer wegen die naar Rome leiden. Je hoeft het niet over het systeem te hebben, maar je kunt het wel hebben over de doelstellingen die we hebben. Hoe zorgen we ervoor dat we meer gaan hergebruiken en hoe zorgen we ervoor dat we de inwoners meenemen? Dat is denk ik ook wat ik hier hoor. Dan zit je met die VANG-doelstellingen. Ik hoorde net een bedrag, maar volgens mij betekent het dat we dus in 2030 restafval per inwoner naar 30 kilo moeten krijgen. Ik zou niet weten hoe we dat dan zouden moeten gaan doen, behalve dat we ook mensen moeten stimuleren en ook een systeem moeten creëren dat dat ook voor elkaar bokst. Participatietraject terecht. Dat hebben wij eerder ook gedaan, in 2016/17, maar ook nu richting de harmonisatie. Ik hoorde ook zeggen, waarom lag dit niet veel eerder voor. Waarom moet het allemaal in een snelkookpan?

01:16:56

Voorzitter: Mag ik u even onderbreken? U heeft een vraag van de heer Brandenburg.

01:17:01

De heer Brandenburg: Ja, over dat participatieproces wat dan gedaan zou zijn, dan ben ik wel benieuwd hoe dat dan destijds is gedaan? Ik heb ook op Facebook natuurlijk gezien dat u op vier locaties heeft gestaan en in de stukken gelezen dat u met 20 mensen heeft gesproken, maar als hier al lacherig gedaan wordt over de 5.000 van de SP ... Dan ben ik wel benieuwd hoe dat participatieproces van de gemeente er dan precies uitzag?

01:17:18

Mevrouw Chakor: Nu, ik doe zeker niet lacherig over welk proces ook. Ik denk dat elke stap en elk mens bereiken, is een stap verder. Wat wij hebben gedaan, is een traject. We hadden enquêtes. We hebben sessies gehad, inderdaad op straat. Noem het maar op, maar we hadden ook wel de pech dat dit ook in die periode was met corona, dus we moesten het ook op een andere manier gaan doen. Echter, we hebben het wel gedaan. Een participatieproces is niet iets statisch. Het is een proces, wat je steeds ook aangaat. Het is niet zo dat ik vandaag u vertel, dat was de informatie en daar blijft het bij. Je moet het ook constant blijven doen. Even de vraag met betrekking tot waarom niet eerder dit systeem voorgelegd. Wij zaten ook vast aan de harmonisatie. Het was niet zo dat het college ... natuurlijk wil het college hergebruik verbeteren en het afval verminderen et cetera, maar we zaten ook met harmonisatie van de herindeling. We moesten toe naar één systeem en het implementatiemoment was 01-01-2021. Wij hebben toen gekeken naar welk systeem kunnen wij in die periode ook gaan implementeren. Per kilo hebben wij u ook voorgelegd. Dat zat in de verkenning die u heeft gekregen, want ik weet niet of u dat nog weet, januari 2020 ... We hebben volgens mij een beeldvormende sessie gehad in november 2019, als ik het even uit mijn hoofd doe. In januari 2020 hebben wij toen een sessie gehad en hebben wij drie varianten voorgelegd. Daarvan is één afgefallen en dat was achteraf belonen. In die bijlage en ook in de tekst stond toen ook, per gewicht of wat er nu voorligt. Er stond ook bij, waarom het dan niet kon, in verband met implementatietijd, dat het duurder is, de ondergrondse containers storingsgevoelig zouden zijn. Die dilemma's hebben wij ook neergelegd en toen zijn we op pad gegaan met de verkenning van twee varianten; het vaste tarief en per lediging -

01:19:28

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Bolle.

01:19:31

De heer Bolle: Waarom heeft het dan zo lang geduurd om deze motie te beantwoorden, want dan was die toch al beantwoord in dat stuk?

01:19:41

Mevrouw Chakor: Wat bedoelt u?

01:19:42

De heer Bolle: De wethouder zegt nu: het was eigenlijk al bekend, dat het ook kon met kilogram. Die motie is ingediend en vervolgens is deze uitwerking gekomen. Echter, nu hoor ik de wethouder – maar misschien begrijp ik het verkeerd – zeggen: "Ja, maar dat was eigenlijk al bekend, dat stond in die uitwerking en toen hebben we dat niet gedaan, want er

stond ook uitgelegd waarom het dan op dat moment niet kon en dat ging om implementatietijd". Dan had de beantwoording van de motie, toch heel snel gekund.

01:20:11

Mevrouw Chakor: Voorzitter, we hadden toen inderdaad per gewicht uitgezocht. Die informatie hadden we natuurlijk ook al vanaf 2017. We hebben toen ook, denk ik – nu blindgestaard wil ik niet zeggen – maar we zaten met die termijn van twee jaar. Je moest een systeem vinden dat per 01-01-2021 implementeerbaar was. We hebben nog gekeken, kunnen wij het vertragen? Zouden we iets meer tijd kunnen krijgen van het Rijk? Ook dat kon niet, dus vandaar dat we drie smaken hebben voorgelegd. Daarvan hebben wij niet, maar ook werd vanuit de raad niet gezegd: ja, misschien is het slim, achteraf belonen eruit en kunnen we misschien ook per gewicht verkennen. Dan hadden we dat gedaan. Misschien had ik ook moeten zeggen, die gaan we uitzoeken ook al weten we dat het niet binnen die twee jaar ingevoerd zou kunnen worden. Dan hadden we, denk ik, misschien een andere realiteit gehad, maar een andere uitkomst weet ik natuurlijk niet. Dat is afhankelijk van de meerderheid van de raad. Het was dus ook een politieke keuze toen vanuit onze kant, maar ook vanuit uw kant, om niet te kiezen voor gewicht.

01:21:16

Voorzitter: Mevrouw Chakor, de heer Bolle wil toch nog wat vragen daarover.

01:21:22

De heer Bolle: Klopt het dan dat toen, dus in september vorig jaar, ook al duidelijk was dat het juridisch wel zou kunnen?

01:21:27

Mevrouw Chakor: Nee, dat is een ander verhaal. Nee, we hebben het volgens mij over twee verschillende dingen. Ik zit nu in 2019 en ik heb het over januari 2020, hoe de sessie toen is gegaan en dat we hebben gesproken over welke varianten leggen we voor. Daar hebben wij in de verkenning – dat kunt u ook lezen – heel kort iets gezegd over de kilovariant. We hebben toen niet gezegd dat het ook nog uitgewerkt zou kunnen worden, omdat het niet geïmplementeerd kon worden in 2021. Ik hoor ook inderdaad de zorg omtrent Haren. Daar zaten wij ook zeker mee in de maag, hoe doen we dat? We zouden, volgens mij in mei 2020, het debat gaan voeren. Door corona heeft de raad toen ook aangegeven, wij willen liever een face-to-facedebat hierover kunnen voeren, dus dat is naar september gegaan. Het was inderdaad een snelkookpan. Er moest veel gebeuren in weinig tijd, dus dat is ook de reden waarom deze variant voorlag. Toen kwam de wijsheid. September gaf u of veel eerder, volgens mij. Het begon een beetje te schuiven in de richting van zou het inderdaad de mogelijkheid kunnen zijn dat we een combivariant kunnen doen? Dat hebben we nu uitgezocht voor u en het kan, dus de vraag is nu: wat wil de raad nu met de uitkomst die hier voorligt?

01:23:00

Voorzitter: Meneer Brandenburg.

01:23:01

De heer Brandenburg: Ja, toch even hierover, want de wethouder doet net alsof wij als raad hebben besloten om toen de behandeling van Diftar uit te stellen. Er is toen helemaal aan het begin van de coronapandemie een lijst gekomen met onderwerpen, waar Diftar niet in

werd gekenschetst door het college als zijnde 'moet snel behandeld worden'. Toen hebben we gezegd: dan doen we het liever achteraf. Eigenlijk zegt het college dus, we hebben toen een foute inschatting gemaakt dat we het voor 2021 toch moesten implementeren, zodat Haren meekon. Ja, ik vind het een beetje flauw dat u dat nu op de raad afschuift, terwijl u het heeft uitgesteld.

01:23:35

Mevrouw Chakor: Nee, ik schuif helemaal niets op de raad af. De omstandigheden zijn gegaan, zoals ze gegaan zijn. We zaten met de Wet ahri, we moesten binnen twee jaar harmoniseren naar één systeem, dus dat is het knelpunt waar we mee zaten. Hadden wij dat niet gehad, dan hadden wij natuurlijk alle tijd gehad om alle varianten voor te leggen, maar ook allerlei trajecten te doen die we wel hebben gedaan, maar wel ook onder lastige omstandigheden. Dat speelt mee. Dat is die herindeling en die twee jaar termijn en daar hebben we ons misschien inderdaad blindgestaard op die 01-01-2021 en dat heeft geresulteerd in dat wij inderdaad een systeem hebben voorgelegd met drie smaken. We hebben een systeem voorgelegd per lediging, want dat konden we wel implementeren per '21. Op het moment dat je echter een variabel tarief inzet, betekent het ook dat je daar ook wel een extra plus in zou kunnen zetten. Het is niet zo, je hebt daarvoor gekozen en het kan niet verder. Je kunt dat ook weer verder ontwikkelen. We zaten met die twee jaar letterlijk in de klem: hoe zorg je ervoor dat vrachtwagens ... Nu, u ziet het nu ook. U vraagt nu ons om te kijken, kan dit? U ziet de kosten, u ziet ook dat een aantal wagens aangepakt moeten worden. Dat kost ook nu anderhalf jaar de tijd, dus dat is de tijd die je moet meenemen. Die tijd hadden we helaas niet.

01:24:55

Mevrouw Chakor: Er waren een aantal vragen. Er werd gezegd: van hoe zit het nu met de kosten van handhaving en bijplaatsingen. We hebben in de verkenning afgelopen september dat allemaal doorberekend ook hier zit dat erin. Dat is meegenomen. Het verhaal van de producent. Ik ben het helemaal met u eens. Ik vind ook dat dat echt wel anders zou moeten. Op Europees en landelijk gebied wordt daar ook op ingezet. Kijk, maar naar statiegeld enzovoort, maar daar kunnen we ook stappen in zetten. Hoe zorgen we nu dat we onze inwoners meenemen en dat zij ook genoeg voorzieningen hebben en ook die voorzieningen gaan gebruiken? Alleen met elkaar kunnen wij het restafval verminderen. Ja, je kunt inderdaad een systeem hebben, maar ik denk inderdaad dat de prikkel, de intrinsieke motivatie en het gedrag hier ook een gigantische rol in spelen. Voorzitter, volgens mij -

01:25:54

Voorzitter: Mevrouw Chakor, de heer Bolle wil nog even wat aan u vragen.

01:25:58

De heer Bolle: Ik ben benieuwd hoe de wethouder dat in Haren uit zou leggen? Dan is het dus de factor tijd die het onmogelijk heeft gemaakt om Haren hun eigen Diftarsysteem te laten houden, want dat had dus nooit gekund, in geen enkele varianten, in dat tijdsbestek. Terwijl dat wel in dat bestuursakkoord stond. Wat is dan het verhaal naar die inwoners toe?

01:26:28

Mevrouw Chakor: Ja, ik denk het verhaal naar Haren toe daar hebben we zeker wel naar gekeken en dat is ook per lediging. Daar hebben we gezegd, daar houden we wel een

variabel systeem in. Dan had je wel een Diftarsysteem geïmplementeerd ... Ik bedoel, als de raad afgelopen september had gezegd: wij kiezen inderdaad voor het Diftarsysteem, dan had Haren in ieder geval dat wel gehad, maar nog niet de kilovariant. Dat klopt. Dan had je misschien naar aanleiding daarvan kunnen zeggen, dan implementeren we dat iets later en dan werken we toe naar de kilovariant. Dat had gekund.

01:26:58

De heer Bolle: Ja, maar zij hadden de kilovariant al. Zij deden al op gewicht, dan zouden we dat niet meer gaan doen, terwijl we die twee vrachtwagens hebben. Die had Haren al, dus die had de nieuwe gemeente Groningen ook weer. Dat had dan niet meer gemogen ... Ja, ik probeer een beetje te begrijpen hoe dat dan overkomt, maar het lijkt me heel erg knullig overkomen.

01:27:21

Mevrouw Chakor: Het is ... Ja, kijk, de meerderheid bepaalt uiteindelijk ook. Het heeft niets met knulligheid te maken. De wet is heel streng. Die zegt ook, iedereen moet een – een level playing field is hoe je het in het Engels zegt – vast tarief of iedereen een variabel tarief. Dat is de basisregel om willekeur te voorkomen. We hebben echt ook nog gekeken, kunnen wij voor Haren hetzelfde systeem behouden, zoals ze nu hebben en hier anders. Ook wetende hoe het debat hier ook gevoerd wordt, maar ook natuurlijk binnen het college. Dat kon niet. Wat er nu voorligt is die combinatie, dat je inderdaad gaat kijken van wat kan dan wel. Op het moment dat je die prikkel, want het gaat erom dat bewoners in staat moeten kunnen zijn om een voordeel te kunnen hebben met het systeem. Op het moment dat wij per gewicht in Haren hebben en hier niet. Dat zou dus betekenen dat een gezinshuishouden met drie kinderen in Haren invloed heeft op zijn afvalstoffenheffing en hier niet. Dat mag dus niet. Wat je wel mag doen, is dat je nu een variabel tarief ... Het combinatietarief, wat u hier vraagt, gaat dus ervan uit dat alle gezinshuishoudens invloed kunnen uitoefenen. De ene per ondergrondse container, door te bepalen van breng ik nu mijn afvalzak één keer per week, twee keer per week of drie keer per week. Dat bepaalt ook wat je betaalt. Of ik heb een kliko en die zet ik aan de kant van de weg en dan betaal ik inderdaad per kilo of per frequentie bij. Dan heb je die invloed, dus dat zorgt ervoor dat dit dus wel kan. Het andere, Haren wel variabel en de rest vast dat kan niet.

01:29:12

Voorzitter: Ik kijk even naar de klok. Ik wil graag dat mevrouw Chakor haar verhaal afrondt en als er dan na afloop nog vragen zijn, even kort vragen stellen.

01:29:22

Mevrouw Chakor: Ja, volgens mij, hebben wij vanuit het college de opdracht opgepakt en ook uitgevoerd. Er is nu een uitkomst. Het ligt volgens mij nu aan de raad van: ja, wat wilt u hiermee? Dat hoor ik denk ik volgende week.

01:29:39

Voorzitter: Dit is het afrondende van uw betoog?

01:29:43

Mevrouw Chakor: Ja.

01:29:43

Voorzitter: Zijn er nog korte vragen? Eerst de heer Mellies.

01:29:50

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor de wethouder spreken over een speelveld, waarbij gezinshuishoudens invloed hebben op hun afval. Nu heeft Groningen bijna 60 procent eenpersoonshuishoudens. Zijn dat ook gezinnen of mogen die een vast tarief houden?

01:30:07

Mevrouw Chakor: Voorzitter, ik noemde net een voorbeeld van een gezin met drie kinderen. Mezelf dus eigenlijk als voorbeeld.

01:30:16

Voorzitter: Mevrouw Blauw heeft nog een vraag.

01:30:18

Mevrouw Blauw: Ja, dank, Voorzitter een korte vraag. Als uiteindelijk de tijd leidend gaat zijn en niet een heel goed voorstel en je gaat het uiteindelijk toch invoeren met een plan waar heel veel haken en ogen aanzitten. Wat niet gaat werken en dat je uiteindelijk dan toch weer terug moet draaien. Hoe ga je dat uitleggen aan de gemeente Groningen? Volgens mij krijg je dan echt een totaal belachelijk beeld.

01:30:44

Voorzitter: Mevrouw Chakor.

01:30:46

Mevrouw Chakor: Voorzitter, ik hoor geen vraag. Volgens mij hebben wij de motie nu uitgezocht en ligt nu voor, wat kan en wat niet kan. Ik hoor juist hier in het gesprek wat gevoerd is dat men vraagt om een traject met inwoners. Hoe zorg je ervoor dat inwoners ook aan de voorkant veel beter gaan scheiden en hoe pak je dat dan aan? Ik hoor niet dat er een vraag is voorgelegd over een voorstel, maar ik kan het mis hebben.

01:31:14

Voorzitter: Ik inventariseer even, meneer Van Zoelen, de heer Loopstra, de heer Bolle en de heer ... U heeft met zijn allen nog twee minuten en dan is deze vergadering afgelopen. De heer Van Zoelen.

01:31:28

De heer Van Zoelen: Ja, even ter verduidelijking, want er zijn twee partijen geweest die zeggen, in Haren Diftar wel en in de rest van de gemeente niet. Even ter verduidelijking: dat kan juridisch dus niet? Voor het vervolg van de dialoog: we moeten, als we Diftar invoeren, iets voor de hele gemeente regelen en we kunnen niet specifiek voor Haren iets doen. Klopt dat?

01:31:48

Mevrouw Chakor: Dat klopt, ja.

01:31:49

Voorzitter: De heer Loopstra.

01:31:51

De heer Loopstra: Ja, de wethouder noemde mij net even bij haar beantwoording en dat ging over de groene bakken en over de blauwe pakken. Kijk, ik woon aan de Voermanstraat hier in de stad en mij is nooit een aanbieding gedaan voor een papierbak en dat ik vervolgens geweigerd heb. Niemand bij mij in de wijk. Die papierbakken zijn er niet in duizenden huishoudens en als die niet worden gerealiseerd, kun je ook niet goed papier scheiden. Ik verzoek dan de wethouder om inderdaad in het kader van extra voorzieningen daar haast mee te maken. Dat was mijn vraag.

01:32:24

De heer Loopstra: Dank u wel. Mevrouw Chakor.

01:32:27

Mevrouw Chakor: Afgelopen september hebben we aangegeven welke voorzieningen we gaan treffen en hoeveel. U weet nu dat we ontzettend hard bezig geweest zijn in Haren om daar alle voorzieningen met betrekking tot papierbakken te gaan plaatsen. Ik hoor vooral dat u zegt, ik wil het ook veel meer gaan uitbreiden, dat iedereen ... Echter, als er behoefte aan is, dat heb ik ook gezegd met betrekking tot de GFT- bakken, dan kunnen ze zich melden bij de gemeente en dan gaan we dat organiseren.

01:32:56

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even naar de heer Bolle als laatste.

01:32:59

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. Ja, de wethouder zegt: ja, het is nu aan de raad. Wat wil de raad, maar wat wil het college zelf?

01:33:08

Mevrouw Chakor: Het college is ... In september hebben wij twee smaken aan u voorgelegd. Toen hebben we ook niet één smaak neergelegd. We hebben juist gezegd van: we leggen het bij u neer en dit zijn de mogelijkheden. We hadden als college de druk natuurlijk dat we een afvalstelsel zouden hebben. Dat was op dat moment ook wel ontzettend leidend. De ergste nachtmerrie was dat we dat niet zouden hebben, dus dat is in ieder geval in september geregeld. Als college zien wij zeker kansen en mogelijkheden om in ieder geval te zorgen dat ... We willen toewerken naar die afvalvrije gemeente in 2030, dus dat is onze ambitie. Daar hoort wel een doelstelling bij, maar ook goede voorzieningen en je bent afhankelijk van het gedrag van mensen, dus dat wil je allemaal meenemen. Een extra prikkel had zeker geholpen, maar dat is anders gegaan afgelopen september.

01:34:08

Voorzitter: Dank u wel. Ik wil deze vergadering graag afronden. Ja, het gaat over een brief, dus het hoeft niet per se naar de raad. Het kan met een motie, maar nee ... We zijn even klaar met Diftar -

01:34:24

De heer Van der Glas: Voorzitter, zoals ik in mijn woordvoering zei overwegen wij een motie in te dienen en dat zal een motie vreemd zijn.

01:34:28

Voorzitter: Dan gaan we voor een motie vreemd. Dank je wel. Ik sluit hierbij de vergadering.

Bedankt iedereen voor zijn bijdrage en het geduld om dit allemaal uit te luisteren en een prettige avond verder.